

יחסי חוץ

יש גלחאה - אין כסף

הנשיא ג'ון קנדי רתח מכעס, אך כעסו היה כאין וכאפס לעומת זה שהשתרר בי ירושלים. הסיבה: בית-הנבחרים של ארצות-הברית קיצץ את הצעת תקציב סיוע-החוץ מ-4.9 מיליארד דולאר ל-3.5 מיליארד. כל מאמצי הנשיא להציל את תוכניתו לא הועילו, מול הגרונינים המונפים של גואמים, שהגדירו את התקציב כ-סימטום מנופח ו-גזילת כספי משלם המיסים.

קדמה לדיון בבית-הנבחרים חקירה על-ידי ועדה מיוחדת, שנתבקשה בדוק כל מיבנה סיוע-החוץ האמריקאי. הדו"ח, אף כי לא שלל את המשך סיוע-החוץ, מתח ביקורת קשה על כמה מתועותיו, שימש בסיס להתקפה בבית-הנבחרים.

כל זה יכול היה לעורר חשדות בירוש-לים, כי הקיצוץ האכזרי בתקציב המוצע יפגע גם בישראל, שמאו יסודה ינקה מאות מיליונים מארצות-הברית. אלא שלחשש זה כללי נוספה סיבה מיוחדת לכעס: בדו"ח שהונח לפני הקונגרס נכלל סעיף מיוחד, שקבע כי אין כל טעם להעניק דולארים לאזורים בלתי-יציבים.

כדוגמה, דרש הדו"ח מממשלת קנדי, ש תקטין את הסיוע להודו ולפקיסטאן, עד אשר יחסלו שתי מדינות אלה את הסיכסוך ביניהן. הדו"ח גם שאל מדוע יש להמשיך במתן עזרה ביד רחבה למרחב הבלתי-יציב — ישראל ויריבותיה הערביות. הוא הציע לקונגרס לדון במניעת עזרה כלכלית מ-ארצות הממשיכות במדיניות של תוקפנות, ומתכוונות להוציאה לפועל.

משרד החוץ הישראלי, שנחרד לא-פעם מהצעות קנדי לחיסול הסיכסוך עם הערבים, החל עתה חושש כי בעתיד יוכל הנשיא לא רק להציע פיתרונות — אלא גם להפעיל לחץ כספי למען קבלת הצעותיו. מה עוד, שיוכל להצטקטק בסני קבוצות-הלחץ היהודיות: זאת הוראה של הקונגרס, שאני עצמי לא הייתי שלם עימה.

רת

לעז על בת כשרה

רות דו"יחיא היא נערה דתית. בשבתות אפשר היה לראותה צועדת לבית-הכנסת בליוו בת-לאביב, כשסידורתפילה קטן בידה. בין הנערות הבוגרות של מועדון בני-עקיבא בת-לאביב נחשבה רותי לנערה הקיפה בדעותיה ועיקבית בנאמנותה לאידי-אלים הדתיים.

כאשר הגיעה רות החנינית לגיל הגיוס, לא מיהרה להצהיר כי מטעמים דתיים אינה יכולה לשרת בצה"ל. נערות פחות דתיות ממנה אומנם עשו זאת, זכו בשיחרור אוטו-מאטי, אך רות ביכרה לצאת לקלט.

גם כסוראית מילאה את כל התסקידים שהוטלו עליה, והתנהגותה בצבא הייתה ללא רבב. משהוצע לה לצאת לקורס קצינות, נעתה, סיימה את הקורס כחניכה המצטיי-נת, למרבה שימתחם וגאחתם של הוריה, אשר נכחו בטכס הסיום.

מלכודת לרב. אביה של רות, העתו-נאי החתיק שבתאי דו"יחיא, עורכו של יומון המסד"ל הצופה — הידוע יותר כי כינויו הספרותי "שין דניאל" — ידע כי יש חוגים דתיים רחבים המתנגדים חריפות לכל צורה של גיוס בנות. הוא עצמו נתן לכך לא-פעם ביטוי מעל דפי הצופה. כי רוב החברים במרכת המסד"ל נקטו בעמדה זו. אך דניאל עצמו לא הודהה אישית עם הקו הכללי. לדעתו אין להפלות בין דם לדם, וכל עוד לא בוטל כליל חוק גיוס בנות, חייבות גם הבנות הדתיות למלא חו-בה זו. הוא לא הביע את דעתו הפרטית לגבי בנות דתיות של הורים אחרים, אך כאשר הגיעה שעתה של רות לצאת לצבא, ליחה אותה בברכה. היה זה קו אוסייני לאיש, הנחשב לאיש-היושר בין עסקני ה-מסד"ל והנוהג להשתמש בפיתגם שקיבל, לדבריו, מאבותיו: "מוטב שהגשמה תצא מן הגוף, מאשר יצא שקר מן הפה".

לכאורה היה זה עניין משפחתי שבין אב לבתו. אך הידיעה כי בתו של עורך הצופה התגיסה לצבא, ודחקה בהסכמת אביה, הסעירה את חוגי השיבות, העומדים בראש המערכה נגד גיוס הבנות. בירושלים נערך דיון בפרשת התגיסותה של רות, והוחלט לנקוט בכמה צעדים מקוריים. ה-ראשון: הופנה מכתב לרבה הראשי של תל-אביב, הרב יהודה איסר אונטרמן, בו נאמר כי לפי שמועה המהלכת בחוגים

רבים התיר הרב גיוס בנות. הרב הקשיש (79) לא הבחין במלכות, מיהר להכחיש נימירות שמועות אלה, תוך הדגשה מפור-רשת שהוא נאמן לעמדה הכללית כי אין כל צורה של התר לבנות דתיות להתגייס לצה"ל.

כשמכתב זה בידיהם, חזרו הלוחמים נגד הגיוס ופנו לרב בשאלה שניה: האם נכון הדבר, כי כמיקרה יוצא מן הכלל התיר לבתו של עורך עתון ידוע להתגייס לצבא? השואלים חזרו והדגישו, כי לפי מיטב ה-אינפורמציה שבידיהם, מסתמכת בת העורך על התר שקיבלה כביכול מהרב אונטרמן. שוב התמלא הרב רוגו וחזר והודיע ל-שואלים, שאין הוא מתיר גיוס בת בת בשום צורה שהיא. הוא הוסיף: יש להצט-ער על הצעד הלא-נכון שעשתה פלוגנית, כי כך שיצאה לצבא.

מכתבים לתיבות. עתה היתה המער-כה שלמה. לשומרי מישמרת הצניעות מ-חוגי הישיבות לא נותר אלא לשכפל את מכתביו של הרב הראשי לתל-אביב, בתוס-פת הסברה מפורטת כי הכוונה לבתו של עורך הצופה. המכתב המשוכפל חולק לכל תיבות-הדואר בבניברק ולמאות בתל-אביב. שין דניאל לא הבליג עוד. השבוע פנה במכתב חריף לרבה הראשי של תל-אביב, ושאל: כיצד מהין הרב להוציא לעז על בת-ישראל כשרה, שיצאה למלא חובה לאומית?

עתונות

חתול בסל

במבול הידיעות שהתפרסמו בעתונות ה-ישראלית על קבוצות-ספורט ישראליות ה-מטילות בקיץ בעולם, אוספות מוכרות ב-צורת הפסדים לקבוצות זרות, באה השבוע ידיעה אחת כמשב רוח רענן. מדורי ה-ספורט של העתונות הישראלית פירסמו ב-גאחה כיצד גברה קבוצת הכדורסל של בית-ר תל-אביב, שביקרה בקפריסין, את קבוצת אפועל ניקוסיה בתוצאה 82:78. היתה זו ידיעה מעודדת, לולא פרט קטן אחד: הכדורסלנים הישראלים כלל לא שיי-חקו נגד קבוצת אפועל. הם שהו בקפריסין במסע נופש, לא ערכו שום משחק.

חזרה למקור. כיצד בכל זאת התגלגלה הידיעה למדורי הספורט? התשובה על כך יש בה כדי להצביע על מה שמתרחש ב-תחום זה של העתונות בישראל.

כאשר חזרו כדורסלני בית-ר מקפריסין, פגש מאמן הקבוצה, משה שרם, את כתב עתון הספורט חדשות; שפורט, שמעון מגדל הכין לו מתיחה. הוא סיפר לו על הניצחון הדימיוני על אפועל. כאשר ביקש מגדל פר-טים, הסתבר שרם, סיפר כי הוא עצמו קלע 45 סלים (90 נקודות) במשחק, בו קלעה קבוצתו 82 סלים. הדבר לא הפריע לחדשות-ספורט לפרסם את הידיעה. מדורי ספורט של עתונים אחרים לא יכלו לסלוח לעצמם שהתמיצו את החדשה. למח-רת מיהר מוסף הספורט של ידיעות אחרו-נות להעתיק את הידיעה. אולם ההפתעה הגדולה באה רק כעבור יום נוסף. היומון חרות העתיק אף הוא את הידיעה, התפאר בניצחון הבית-ירמי, למרות שקבוצת ה-כדורסל שוכנת בבניין המערכת.

ירושלים

כללי המישחק

זה לא היה סוד בעיריית ירושלים: משה עטיאש הוא אומנם מנהל מחלקת החינוך של העירייה, אך ניהולה המעשי של המחל-קה נמצא בידי חיים קוברסקי, סגן המנהל. גם קוברסקי וגם עטיאש הצטרפו למגני גון העירוני לאחר קום המדינה. עד או היה משה עטיאש, גבה-הקומה ובעל ההליכות האציליות, המזכיר הכללי של הועד ה-לאומי. חיים קוברסקי, הרזה והממושקף, היה מורה בת"ת (תלמוד תורה) מורחי ב-שעות היום, מספק בלחי בשעות הלילה. זמן קצר לפני קום המדינה שוכנע קוברסקי על-ידי ד"ר בנימין לובצקי (כיום בנימין אליאב, איש משרד החוץ) לנטוש את שר-רות לחי ולעבור להגנה. צעד זה הביא אותו גם לשרות הפועל המזרחי.

בחרו המרחח בעיריית ירושלים עסק משה עטיאש בעריכת ספר התעודות, הכולל העתקים של כל כרוזי הועד הלאומי מאז 1919 ועד 1949. את עבודתו זו עשה ב-פיקוחו של מי שהיה נשיא הועד הלאומי, יצחק בן-צבי.

קוברסקי, לעומת זאת, בנה את מער-כת החינוך של הבירה, הקדיש לכך את רוב זמנו.

הקיץ אנו מגישים שני שלגונים חדשים:

1) לוקס-מוקה מיוחד

עם ציפוי אגוזים

2) טוויסט - 3 טעמים

וניל - פירות - שוקולד

מחידושי ארטיק

בקורסי קיץ

למודה ברכיין

עברית * אנגלית * צרפתית * גרמנית
נמשכת ההרשמה

לקורסים מזורזים לתלמידי בחי-ספר יסודיים ותיכונים.
כתות מיוחדות למכונגרים

תל-אביב

נחלת בנימין 2, טל. 56347 החלוצ 27, טל. 69265

המאפי האוטונאטי

Rowenta

פאר התוצרת האירופית

... כלאוזה קל-חוסק סמל